

Oppgave 4.24

a)

Normalsatsen for materialforvaltningsavdelingen:

Faste kostnader: $470\,000/3\,000\,000 = 15,67\%$

Variable kostnader: $210\,000/3\,000\,000 = 7,00\%$ Totalt 22,67 %

Normalsatsen for tilvirkningsavdelingen:

Faste kostnader: $723\,000/2\,000\,000 = 36,15\%$

Variable kostnader: $530\,000/2\,000\,000 = 26,5\%$ Totalt 62,65 %

For å finne normalsatsen for Salgs- & administrasjonsavdelingen, må vi først finne budsjettert tilvirkningskost solgte varer:

Direkte material	3 000 000
Direkte lønn	2 000 000
Ind.kostn materialforv. avd.	680 000
Ind.kostn. tilv.avd.	1 253 000
Tilv.kost (solgte varer)	6 933 000

Normalsats salgs & adm. avdeling:

Faste kostnader: $735\,000/6\,933\,000 = 10,6\%$

Variable kostnader: $100\,000/6\,933\,000 = 1,44\%$ Totalt 12,04 %

b) Driftsregnskapet for mars måned – se neste side.

c) Analyse av dekningsdifferanser.

	Innkalk kostn.	Norm. kostn./ budsjett	Virkelige kostnade (3)	Beskjeft. avvik (1–2)	Forbruks- avvik (3–4)	Deknings- diff. (1–3)
Mat.avd.						
Var.kostn.	20 300	20 300	22 000		–1 700	–1 700
F.kostn.	45 443	39 167	40 000	6 276	–833	5 443
Tilv.avd.						
Var.kostn.	58 300	58 300	55 000		3 300	3 300
F.kostn.	79 530	60 250	60 000	19 280	250	19 530
S & A avd.						
Var.kostn.	12 038	12 038	13 000		–962	–962
F.kostn.	88 613	61 250	62 000	27 363	–750	26 613

Beregninger:

Faste normkostnader/budsjett er funnet ved å dividere budsjettert årskostnad med 12. F.eks. matr.avd. $470\,000/12 = 39\,167$

Variable normkostnader/budsjett er funnet ved å multiplisere normalsatsen (som er funnet under spm. 1) med virkelig beskjeftigelse. f.eks. matr.avd. $290\,000 \cdot 0,07 = 20\,300$.

S & A avd. $835\,970 \cdot 0,0144 = 12\,038$.

Variable innkalkulerte kostnader er ekvivalent med variabel normkostnad/budsjett.

Fast innkalkulert kostnad er funnet ved å benytte normalsatsen (funnet i spm. 1) for faste kostnader multiplisert med virkelig beskjeftigelse. F.eks. Matr. avd. $290\,000 \cdot 0,1567 = 45\,443$

Normalkost etter selvkostmetoden													
Beskrivelse	Normalsats		Ordre 99		Ordre 100		Ordre 101		Ordre 102		Normalkost	Virkelig	Dekn.diff
	Kr	%	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Kr	Kr	Kr
Salgsinntekter				250 000		200 000		600 000		0	1 050 000	1 050 000	
Direkte materialer						50 000		180 000		60 000	290 000	290 000	
Direkte lønn						30 000		150 000		40 000	220 000	220 000	
Indir tilv.kostnader:													
Materialforv.avd.		22,67 %			50 000	11 335	180 000	40 806	60 000	13 602	65 743	62 000	3 743
Tilvirkningsavd.					30 000	18 795	150 000	93 975	40 000	25 060	137 830	115 000	22 830
Tilv.kost i perioden				0		110 130		464 781		138 662	713 573	687 000	
Beh. endringer ViA				0		69 331		0		-138 662	-69 331	-69 331	
Tilv.kost ferdige varer				0		179 461		464 781			644 242	617 669	
Beh. endringer FV				191 728		0		0			191 728	191 728	
Tilvirkningskost salg				191 728		179 461		464 781			835 970	809 397	
Ind. kostnader S&A		12,04 %	19 728	23 084	179 461	21 607	464 781	55 960			100 651	75 000	25 651
SELVKOST				214 812		201 068		520 741			936 621	884 397	
PRODUKTRES.				35 188		-1 068		79 259			113 379		
Sum dekningsdiff											52 224	←	52 224
Produksjonsresultat											165 603	165 603	

d) Den enkleste måte å løse spørsmål d på er ved å sette opp et bidragsregnskap.

Normalkost etter bidragsmetoden													
Beskrivelse	Normalsats (budsjett)		Ordre 99		Ordre 100		Ordre 101		Ordre 102		Normalkost	Virkelig	Deknings-differanse
	Kr	%	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Gr.lag	Kr	Kr	Kr	Kr
Salgsinntekter				250 000		200 000		600 000		0	1 050 000	1 050 000	
Direkte materialer						50 000		180 000		60 000	290 000	290 000	
Direkte lønn						30 000		150 000		40 000	220 000	220 000	
Indir var. tilv.kostnader:													
Materialforv. avd.		7,0 %			50 000	3 500	180 000	12 600	60 000	4 200	20 300	22 000	-1 700
Tilvirkningsavd.		26,50 %			30 000	7 950	150 000	39 750	40 000	10 600	58 300	55 000	3 300
Tilv.merkost i perioden						91 450		382 350		114 800	588 600	587 000	
Beh. endringer ViA						57 400				114 800	57 400	57 400	
Tilv.merkost ferdige varer						148 850		382 350			531 200	529 600	
Beh. endringer FV						159 550					159 550	159 550	
Tilvirkningsmerkost salg						159 550		382 350			690 750	689 150	
Ind. var. kostnader S&A		1,74 %	159 550	2 776	148 850	2 590	382 350	6 653	0		12 019	13 000	-981
SALGSMERKOST				162 326		151 440		389 003			702 769	702 150	
KALK. DEKN. BIDRAG				87 674		48 560		210 997			347 231		
								Sum dekningsdifferanser:			619	←	619
								Virkelig dekningsbidrag:			347 850	347 850	
								Faste kostnader:					
								Materialforv. avd.			39 167	40 000	-833
								Tilvirkningsavd.			60 250	60 000	250
								Salgs- & adm. avd.			61 250	62 000	-750
								Avvik faste kostnader			1 333	←	-1 333
								PRODUKSJONSRESULTAT			185 850	185 850	

Kommentarer:

Beholdningen av varer i arbeid og ferdige varer må settes til tilvirkningsmerkost.

	Ordre 99	Ordre 100
Direkte material	90 000	30 000
Direkte lønn	50 000	20 000
Ind. var. matr.	6 300	2 100
Ind. var tilv.	13 250	5 300
Tilv. merkost	159 550	57 400

Normalsatsen for de variable salgs- & administrasjonskostnader må endres, ettersom den nå skal bygge på tilvirkningsmerkost solgte varer.

For å finne normalsatsen for salgs- & administrasjonsavdelingen, må vi først finne budsjettert tilvirkningsmerkost solgte varer:

Direkte material	3 000 000
Direkte lønn	2 000 000
Ind.var. kostn. matr.forv.	210 000
Ind.var. kostn. tilv.avd.	530 000
Tilv.merkost (solgte varer)	5 740 000

Normalsats salgs- & adm. avdeling:

Variable kostnader: $100\,000/5\,740\,000 = 1,74\%$

e) Det er vanskelig å si om ordre 100 er ulønnsom, eller ikke, men vi kan se på dekningsgraden for de ulike ordrene:

Dekningsgrad ordre 99:	$87\,674/250\,000 = 35,1\%$
Dekningsgrad ordre 100:	$48\,560/200\,000 = 24,3\%$
Dekningsgrad ordre 101:	$210\,997/600\,000 = 35,2\%$

Dekningsgraden sier oss hvor mye av salgsinntekten som prosentvis er igjen til å dekke faste kostnader og fortjeneste. Vi ser at ordre 100 er den ordre som har klart dårligst dekningsgrad. Ut fra disse tallene kan vi si at gitt at bedriften har full kapasitetsutnyttelse, det vil si ikke mangel på ordrer, så burde ordre 100 vært kalkulert med høyere dekningsgrad. Ble ordre 100 satt i produksjon på grunn av ledig kapasitet, er det en relativt bra ordre ettersom den dekker opp en del av de faste kostnadene bedriften har.